

Activiteiten brainstorm

BRON: Expertisecentrum Kinderopvang, 2025

Mogelijk gemaakt met een projectsubsidie van Ministerie Sociale Zaken en Werkgelegenheid

Met deze werkvorm kunnen pedagogisch professionals onder begeleiding van een pedagogisch coach activiteiten bedenken/verzamelen die onderlinge interacties faciliteren.

VOOR WIE

Pedagogisch coaches en pedagogisch professionals

DOEL

Het doel van de tool is dat pedagogisch professionals weten wat belangrijke voorwaarden voor een activiteit zijn om onderlinge interacties te faciliteren en op basis van deze voorwaarden activiteiten kunnen bedenken.

WAT

Een werkvorm voor een brainstormsessie om activiteiten te bedenken/verzamelen die de pedagogisch professional kan inzetten om onderlinge interacties te faciliteren.

WERKWIJZE

De tool kan worden ingezet tijdens een teamoverleg of workshop voor pedagogisch professionals van ongeveer 1,5 uur.

GOED OM TE WETEN/INLEIDING

In het theoretisch kader, webinar en in de podcast over onderlinge interacties gaat het over de voorwaarden die een positieve invloed hebben op de onderlinge interacties tussen kinderen.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen het stimuleren en faciliteren van onderlinge interacties. Met stimuleren wordt de directe begeleiding bij onderlinge interacties bedoeld. Het gaat om het observeren van onderlinge interactie en vervolgens besluiten of en hoe er wordt geïntervenieerd. Met faciliteren wordt de indirecte begeleiding door middel van het inzetten van ruimte, inrichting en materialen, nabijheid van de pedagogisch professional en het inzetten van een activiteitsaanbod bedoeld. Deze tool richt zich op het faciliteren van onderlinge interactie door middel van het inzetten van een activiteitsaanbod. In hoeverre kinderen onderlinge interacties aangaan en hoe ze dat doen, hangt namelijk sterk af van de activiteit.

→ Activiteiten brainstorm

Benodigdheden:

- Flip-over en stiften
- Activiteitenformulieren (3 per groepje)

5 minuten Inleiding

Heet iedereen welkom en geef het doel van de brainstorm aan:

Activiteiten aanbieden die de onderlinge interactie bij kinderen faciliteren. In hoeverre kinderen onderlinge interacties aangaan, zoals gericht zijn op elkaar, elkaar vragen stellen, complex taalgebruik inzetten, moeite doen om een gesprek op gang te houden, hangt sterk af van de activiteit.

15 minuten Voorwaarden bepalen

Laat de deelnemers 5 minuten in tweetallen bespreken:

- Wat was de laatste activiteit die je hebt aangeboden waarin er veel positieve interacties waren tussen kinderen?
- Wat waren kenmerken van deze activiteit? Was de activiteit bijvoorbeeld gestructureerd of vrij? Welke materialen nodigden uit tot samenwerking en interactie? Binnen of buiten? Wat was jouw rol? Observeren, vragen stellen of actief meedoen? Wat was de plek waar de activiteit plaatsvond?
- Wat zijn bij deze activiteiten belangrijke 'voorwaarden' of kenmerken waardoor kinderen met elkaar in interactie gaan?

Verzamel in 10 minuten plenair de voorwaarden en schrijf deze op een flip-over. Vul eventueel aan met:

- Activiteit voor een kleine groep (3 tot 4 kinderen).
- Activiteit waar kinderen zelf mee aan de slag willen (passend bij interesse van de kinderen).
- Activiteit met een duidelijk gezamenlijk doel, waar kinderen elkaar echt nodig hebben en het niet alleen lukt.
- Open activiteit waarin kinderen veel keuzevrijheid hebben en geen stappenplan/vaststaande route bij nodig is.
- Activiteit waar geen hulp van de pedagogisch professional nodig is.
- Plek waar de kinderen zo min mogelijk gestoord worden en waarbij kinderen elkaar aan kunnen kijken.
- Pedagogisch professional is 1 tot 2 meter op afstand, loopt niet rond maar observeert.

30-45 minuten Brainstorm

Verdeel de deelnemers in groepjes van drie. Geef de opdracht om in 30 minuten drie activiteiten te bedenken waarmee de pedagogisch professionals onderlinge interacties kunnen faciliteren. Gebruik hiervoor het activiteiten-formulier. Je kunt eventueel extra kaders meegeven zodat de activiteiten niet te veel op elkaar lijken: bijvoorbeeld één activiteit voor binnen, één activiteit voor buiten en één creatieve activiteit. Het is ook mogelijk om elk groepje een eigen thema te laten bedenken of mee te geven om meer verschil in de activiteiten te creëren.

30-45 minuten Presentatie

Laat elk groepje hun activiteiten presenteren en laat de andere deelnemers vragen stellen aan de hand van de voorwaarden die bijdragen aan onderlinge interacties.

Afsluiting

De pedagogisch professionals gaan terug naar de praktijk met nieuwe activiteiten die de onderlinge interacties faciliteren.

→ Activiteitenformulier

Faciliteren onderlinge interacties

Wat is de activiteit en hoelang duurt de activiteit ongeveer?

Welke materialen zijn nodig? Welk materiaal wordt klaargezet en op welke manier? En welke materialen houd je bij de hand om de interacties tussen kinderen te verrijken als dat nodig is?

Welke andere voorbereidingen zijn nodig?

Hoe worden kinderen uitgedaagd om samen te werken, waarom kunnen ze de activiteit niet alleen uitvoeren?

In welke setting speelt de activiteit zich af? Waar, in welke hoek?

Hoe start de activiteit? Wat doen de kinderen en wat doe jij als pedagogisch professional?

Indien jij als pedagogisch professional de activiteit opstart, hoe trek je je terug uit de activiteit naar een observerende rol?

Vanaf welke plek kun je observeren en wanneer vind je het nodig om je te mengen in de interactie?

Hoe wordt de activiteit afgesloten? Wat doen de kinderen en wat doe jij als pedagogisch professional?

Tips voor later (Hier kun je eventueel tips geven voor hoe je later op deze specifieke activiteit kunt voortborduren. Dit hoeft je dus niet per se in te vullen.)